

VILNIAUS GEDIMINO
TECHNIKOS UNIVERSITETAS
VERSLO VADYBOS FAKULTETAS

Teisė ir informacinės sistemos

Elektroninė (informacijos) erdvė I

Sąvoka: Tai pasaulinė viešai ir visuotinai prieinama kompiuterių tinklų sistema.

Pagrindinė funkcija: Prieiga prie informacijos ir jos mainai.

Elektroninė (informacijos) erdvė II

Paplitimas (populiarumas): Elektroninė erdvė tampa vis sudėtingesnė, tačiau visuomenei, verslui ir individualiems vartotojams vis labiau prieinama, vis paprasčiau naudojama ir veiksmingesnė informacijos apykaitos priemonė, todėl socialinių santykių apimtis elektroninėje erdvėje ypač sparčiai didėja.

Elektroninė (informacijos) erdvė III

Naudojimo galimybės:

- ✓ Asmeniškai, pvz., kai vartotojai tarpusavyje pasikeičia elektroniniais pranešimais, skaito tinklapiuose pateiktą informaciją;
- ✓ Komunikuojant grupėje, pvz., kai vartotojai aktyviai diskutuoja ir keičiasi informacija įvairiuose forumuose, tinklapių komentarų skiltyse, naujienų grupėse, dienoraščiuose ir pan.

Elektroninės (informacijos) erdvės savybės I

1. Iš esmės neturi nei fizinių, nei teisinių sienų nėra jokios “centrinės valdžios”, kuri valdytų informacijos kaitą;
2. Informacija, patalpinta elektroninėje erdvėje, iškart tampa visuotinai prieinama visame pasaulyje;
3. Informacija, patalpinta elektroninėje erdvėje, tampa prieinama visiems vartotojamas vienu metu (lygiagrečiai);

Elektroninės (informacijos) erdvės savybės II

4. Prieigos prie informacijos ir informacijos platinimo sąnaudos elektroninėje erdvėje nedidelės (lyginant su tradicinės žiniaskalaidos priemonėmis – televizija ar spauda);
5. Elektroninė erdvė ne tik atveria naujas rinkas tradiciniams produktams ir paslaugoms, bet leidžia kurti ir visiškai naujus elektroninius produktus ir paslaugas, kurie pristatomi ir dažniausiai vartojami elektroninėje erdvėje;

Elektroninės (informacijos) erdvės savybės III

6. Vadinamasis “Globalaus kaimo” efektas: visa informacija elektroninėje erdvėje iškart ir tuo pačiu metu bus prieinama viso pasaulio vartotojams, todėl pateiktą informaciją reikia įvertinti ir atsižvelgti į įvairias etines, religines ir politines normas bei požiūrius. Elektroninėje erdvėje pateikta informacija, prekės ar paslaugos ar jų platinimas tam tikroje šalyse gali būti draudžiamos/neteisėtos.

Informacinių technologijų teisinio reglamentavimo principai

- Elektroninės informacijos formos nediskriminavimo;
- Techninio neutralumo;
- Funkcinio lygiavertiškumo;
- Savireguliacijos skatinimo.

Teisinės informacijos rūšys

Pagrindinės:

1. Ontologinė teisinė informacija – pozityvioji teisinė informacija – teisės normos;
2. Gnoseologinė teisinė informacija – informacija apie teisės suvokimą (teisės aiškinimą), žinios apie teisės normas, teisinius reiškinius (teisės taikymą, jos efektyvumą ir pan.).

Teisinės informacijos ir teisinių reiškinių santykis

- Informacija apie galiojančią teisę – tai žinios apie teisės normas; norint pabrėžti šią informaciją, galima ją vadinti teisės informacija;
- Informacija apie teisės vykdymą – tai įvairios kriminologinės ir kitokios teismų, arbitražų, notarinių kontorų bei kitų teisinių institucijų žinios, duomenys apie teisės normų taikymą;
- Teisinė mokslinė informacija – tai žinios teisiniuose moksliniuose žurnaluose, knygose ir kitur.

Bendrosios teisinės informacijos savybės

- ✓ **Informacijos fiksuojamumas laikmenose** – šiuolaikinė teisinė informacija nuolata egzistuoti gali tik fiziniuose spaudiniuose ir laikmenose, t.y. teisės šaltiniuose;
- ✓ **Informacijos perduodamumas** – teisinė informacija gali išlikti tik ją perduodant, o jai įsisavinti reikalinga energija, lėšos ir laikas;
- ✓ **Informacijos nekonkurencingumas** – informacija perduota į kitą sistemą, gali pasilikti ir pirmoje sistemoje, o tai ypač svarbu sprendžiant teisinės informacijos laikymo, apsaugos bei platinimo klausimus.

Teisinės informacijos skirstymas I

Pagal teisės šakas:

1. informacija apie baudžiamąją teisę;
2. informacija apie civilinę teisę;
3. informacija apie procesinę teisę ir t.t

Teisinės informacijos skirstymas II

Pagal šaltinius:

1. Informacija apie įstatymus;
2. Informacija apie poįstatyminius aktus;
3. Informacija apie teisės taikymo aktus (teismų ir administracinius sprendimus);
4. Informacija apie jurisprudenciją (mokslo darbus) ir pan.

Teisinės informacijos skirstymas III

Pagal informacijos laikmenas:

1. Neautomatinės teisinės informacijos rinkmenos;
2. Automatinės teisinės informacijos rinkmenos.

Teisinės informacijos skirstymas IV

Pagal priklausomybę:

1. Visuotinės teisinės informacijos paieškos sistemos;
2. Žinybinės teisinės paieškos sistemos (pvz., teismų sprendimų duomenų bazės);
3. Komerčinės teisės aktų paieškos sistemos (pvz., LITLEX, INFOLEX) ir t.t.

LITEKO naudojami sprendimai I

Duomenų bazių valdymo sistema:

- Lokalių duomenų bazių teismuose valdymui naudojami Microsoft SQL Server Express serveriai
- Centriniam serveryje ir teismuose su didesniu apkrovimu naudojama SQL Server

LITEKO naudojami sprendimai II

Vartotojo aplinka:

- Vartotojai dirba su taikomosiomis programomis, duomenų bazėmis naudodami standartinę Interneto naršyklę

Technologijos:

- Moduliai sukurti naudojant .NET karkasą, programavimo kalbas C#, ASP.NET
- lengvesnį duomenų keitimąsi tarp skirtingo tipo sistemų užtikrina XML technologija